

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Litteræ Deputationis Visitatoris Apostolici Sede plena per Breve. Form. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

Deputationis Visitatoris Apostolici
sede plena per Breve.

FORMULA X.

SUMMARIUM.

- 1 Papa est Episcopus totius Orbis, & Ordinarius Ordinariorum, & illorum Judex.
Papa concedens aliis jurisdictionem, eandem sibi reservat, & majorem, ibi.
- 2 Visitatores Papa deputat propter pigritiam, & negligentiam Praesulum.
- 3 Visitator quando possit à visitatis exigere juramentum, ostenditur.
- 4 Visitator Apostolicus in visitatione, quae inquirere, & investigare debeat, demonstratur usque ad n. 24.
- 5 Episcopus tenetur pascere oves proprias triplici pabulo, ibi.
- 6 Canonici, & Presbyteri Ecclesiae Cathedralis possunt compelli ad audiendam lectionem Canonici Theologi.
Canonicus Theologus gaudet vacationibus ad instar Lectorem Universitatis, ibi.
- 7 Episcopus non potest suppressere Beneficia perpetua.
Episcopus potest Curam Animarum toti Capitulo incumbentem certae personae de consensu Capituli adnectere, ibi.
- 8 Episcopus in cathedrali debet curare ut fiat inter Canonicos distributio ordinum ad formam Concilii.
- 9 Canonici Cathedralium absque Indulto Apostolico, non possunt in recitatione Divini Officii à Calendario discedere.
- 10 Electio Patroni principalis debet fieri servata forma Decreti Sac. Congregat. Rit. quod assertur, & num. 11.
- 12 Electio Patroni non confirmatur à Sac. Congreg. Rit. ex solo motivo

devotionis, sed ex aliis causis hic recensitis.

- 13 Vicarius Capitularis eligi potest, etiam si sit electus novus Episcopus donec non capiat possessionem.
Plura observanda, & advertenda in electione Vicarii Capitularis proponuntur.
- 14 Vicarius Capituli quae possit facere, vel non ostenditur.
- 15 Canonici non possunt abesse à residentia tempore quadragesimae, & aliarum festivitatum, nec à Diocesi aliis temporibus discedere sine licentia Episcopi.
- 16 Commissarii R. Fabricae S. Petri de Urbe, quomodo se continere debeant in executione, & exactione legatorum piorum indicatur.
- 17 Onera missarum, quae fuerunt acceptata per viam Contractus, si redditus assignati diminuantur, reductio non fit à Sac. Congr. Concilii, sed officio Judicis.
- 18 Consuetudo, quae est nutritiva peccati excusat à poena temporali, non autem aeternali.
- 19 Abusus solvendi pecuniam pro licentia deferendi sclopum venatorium in Curia Episcopi est Canonibus injuriosus.
- 20 Renunciatio Monialium fieri non potest coram Vicario pro gubernio earumdem deputato.
Moniales debent omnes sumere cibum in refectorio.
- 21 Regulares visitati super quibus rebus sint interrogandi, indicatur.
Regulares non possunt dimitti à Claustro de licentia Superioris praetextu subveniendi Parentibus, ibi.
Regulares non possunt ministrare sacramenta hospitantibus infirmis, neque eos si decedant sepelire sine Parochi licentia, ibi.
Religiosi Ordin. Min. S. Francisci non possunt habere, neque retinere legata perpetua missarum, nec alia assignamenta certa, nec pecunias contractare, aut bona administrare, ibi.

- 22 Beneficiati omnes tenentur solvere taxam in dictam pro manutentione Seminarii etiam si sint Prælati domestici Papæ.
- 23 Visitator, qui habet facultatem visitatos corrigendi, potest deponere, & privare Beneficiatos præ via causæ cognitione.

Clerici, qui recusant se subicere visitationi personali possunt cogi censuris.

24 Papa dans facultatem confirmandi statuta, semper intelligitur (quavis non exprimat) data cum clausula Dummodo non sint juri contraria, & illicita.

C L E M E N S PP. XI.

» **V**EN. Fr. salutem, & Apostolicam Benedictionem. Onerosa Pastoralis Officii cura, nullo licet meritum nostrorum suffragio nobis ex alto commissa postulat, ut ad vigilantie nostræ partes sedulo intendamus, per quæ Ecclesiarum, & locorum piorum quorumlibet, nec non personarum in eis Altissimo famulantium prospero sælicique statu, & directione opportunè provideatur, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire: Cupientes itaque ad Animarum salutem Civitatem, & Diocesim N. ac tam Cathedralem, quam aliasillarum Ecclesias, Monasteria, & loca pia visitari Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris deque Apostolicæ potestatis plenitudine. Fraternalitati tuæ, de cujus singulari pietate, honoris Domus Dei, zelo, prudentia, doctrina, ac rerum agendarum usu plurimum in Domino confidimus per præsentem committimus, & mandamus, ut tam Cathedralem, quam Collegiatas, Parochiales, & alias quascumque Civitatis, & Diocesis hujusmodi Ecclesias, ac tam Virorum, quam Mulierum Monasteria, Domus, Conventus, & alia regularia loca etiam Cisterciens. S. Antonii Viennen. S. Joannis Hierosolymitani, Societatis Jesu, aliorumque quorumvis Ordinum, Congregationum, & Institutum Regularium, etiam necessario exprimen. Hospitalia quoque, & loca pia quæcumque, eorumque Capitula, Conventus, Universitates, Collegia, nec non Archiconfraternitates, Confraternitates etiam laicorum, & personas tam laicas, quam Ecclesiasticas sæculares, & regulares cujusvis gradus, & conditionis existant, semel tantum auctoritate nostra Apostolica visites, cum facultate, mandata, & præcepta quæcumque necessaria, & opportuna in prædictis locis visitandis illis in rebus, quæ visitationis hujusmodi præparationem, statum, progressum, & executionem concernunt, decernendi, faciendi, eaque exequi jubendi, personas quascumque, tam Ecclesiasticas sæculares, quam cujusvis Ordinis regulares, nec non etiam laicas pro rebus, & negociis, ad visitationem hujusmodi pertinentibus ad te vocandi, & ad personaliter coram te comparandum citandi, opportunisque juris, & facti remediis compellendi, similes item personas quascumque, & tanquam principales, & tanquam testes quoad alios examinandi, ut veritati testimonium perhibeant admonendi, ac etiam cogendi, juramenta eis deferendi, & ab eis exigendi, & recipiendi ad Sac. Canonum præscriptum, & recusantes per censuras Ecclesiasticas; aliasque penas etiam temporales tibi bene visas compescendi, ac in personarum visitandarum hujusmodi statum, formam, regulas, Instituta, regimen, statuta, consuetudines, vitamque, ritus, mores, disciplinam, doctrinam, & idoneitatem singularum personarum, conjunctim, vel divisim, ac tam in capite, quam in

» mem.

„ membris: nec non circa Divinum cultum religiosam functionem, Ecclesia-
 „ rum decorem, fructuum, & introituum dispositionem, regularem tam Vi-
 „ rorum, quam Mulierum observantiam, aliaque omnia, & singula ad actum
 „ hujusmodi Visitationis quomodocunque pertinentia *diligenter inquirendi*,
 „ & ad hunc effectum quaecunque illorum Archivia, Bibliothecas, librorum-
 „ que, quæ in illis continentur documenta, Instrumenta autentica, scripturas
 „ libros rationum dati, & accepti, computa, & ratiocinia perlustrandi, inspi-
 „ ciendi, perscrutandi, præsertim verò Sacras Reliquias, & quibus ipsæ Reli-
 „ quæ, nec non Sanctiss. Eucharistiæ Sacramentum, & res ad alia Sacramen-
 „ ta Ecclesiastica pertinentes continentur, Sacra vasa, Thecas, Tabernacula,
 „ nec non indumenta, ornamenta, & Instrumenta, utensilia, & suppellectilia
 „ Ecclesiastica etiam pretiosa diligenter inspiciendi, & ad prædicta exhiben-
 „ da quascunque personas cogendi, & compellendi, ac in præmissis omnibus
 „ & singulis quacunque correctione, emendatione, reformatione indigere
 „ cognoveris, *corrigendi*, emendandi, reformandi, mutandi, ac etiam de novo
 „ condendi, *condita* Concilii Trid. Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis
 „ non contraria *confirmandi*, abusus quoscunque tollendi, bonas, & laudabiles
 „ institutiones, ac in primis Divinum cultum, Ecclesiasticam disciplinam, & ob-
 „ servantiam regularem ubicunque excederint modus congruis restituendi, &
 „ reintegrandi, si aliquos in aliquo delinquentes repereris, & juxta Canonicas
 „ Sanctiones, ac Regularia Instituta hujusmodi puniendi, & castigandi, man-
 „ data, decreta, statuta, & Ordinationes executioni demandandi, ac custodiri,
 „ & observari præcipiendi, etiam absque eo, quod præsentis exhibere tenea-
 „ ris, non aliter quam in unica Cancellaria registrandas, necnon cum facultate
 „ absolvendi ab omnibus casibus Episcopo, ac etiam nobis, & Sedi Apostolicæ
 „ reservatis etiam in Bulla Cœnæ Domini contentis, quoad præterita tantum,
 „ & à die datæ præsentium, & quoad hæresim, dummodò non habeant compli-
 „ ces, neque confocios, hancque facultatem communicandi duobus Sociis Pres-
 „ byteris. Præterea cum facultate etiam Pontificalia Officia in Civitate, &
 „ Diœcesi prædictis durante illarum inibi Visitatione exercendi, eisdemque per-
 „ sonis Ecclesiastica Sacramenta administrandi. Itemque procuracionem ad
 „ S. Canonum, & Concilii Trid. præscriptum à Capitulis, Conventibus, Uni-
 „ versitatibus, Collegiis, & personis visitatis hujusmodi, ac vesturas Equorum,
 „ tam à Ven. Fr. Episcopo N. quam à Clero exigendi, demumque omnia alia,
 „ & singula, quæ hujusmodi Visitationis negotium, ulteriorem progressum,
 „ executionem, & in ea facta, & facienda mandata, Decreta, statuta, & Ord-
 „ nationes concernunt, & concernent, seu ad ea quomodolibet spectant, &
 „ spectabunt faciendi, gerendi, exequendi, mandandi, & ordinandi: Contradi-
 „ ctioresque, ac tibi in præmissis inobedientes, & rebelles, eisque auxilium, con-
 „ silium, vel favorem, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè quomodoli-
 „ bet præstantes, per suspensionis, ac etiam privationis Beneficiorum, & Offi-
 „ ciorum Ecclesiasticorum, aliasque pœnas Ecclesiasticas, & temporales, etiam
 „ emancipationis in Carcerem, & Censuras, aliaque opportuna juris, & facti
 „ remedia, appellatione postposita compescendi, auxiliumque brachii Sæcu-
 „ laris, si opus fuerit invocandi. Mandantes propter eà omnibus, & singulis ad
 „ quos spectat, & pro tempore spectabit, ut tibi in præmissis promptè pareant
 „ *Monacelli Form. Pars II.*

» & obediant, alioquin sententias, sive penas quas ritè tuleris, seu statueris
 » in rebelles ratas habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfac-
 » tionem congruam inviolabiliter observari, non obstantibus Constitutioni-
 » bus & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum,
 » Hospitalium, Ordinum, Congregationum, Militiarum, Confraternitatum,
 » & aliorum piorum locorum hujusmodi etiam Juramento, confirmatione
 » Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis statutis, & Consuetudinibus,
 » privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, & litteris Apostolicis illis &
 » cuivis illorum, ac Superioribus, & personis eorum quomodolibet concessis,
 » confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, quibuscunque sint concepta
 » verborum formis, & tenoribus, quos presentibus pro expressis haberi volu-
 » mus, specialiter, & expressè, ac latissimè ad effectum prædictum derogamus,
 » ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum
 » sub Anulo Piscatoris die 21. Februarii 1705. Pontificatus nostri Anno V.

F. Oliverius.

ADNOTATIONES.

1. **AUCTORITATE NOSTRA APOSTOLICA VISITES.** Quia Papa est Episcopus totius Orbis, & Ordinarius Ordinariorum, & illorum Judex, & Præses, ut ajunt Leo *Thes. for. Eccles. part. 2. cap. 1. num. 5.* Barbof. *de Jur. Eccles. univ. lib. 1. cap. 2. n. 13. 14. & 15.* & concedendo aliis jurisdictionem, & potestatem, eandem sibi reservat, & majorem prout notant Canonistæ *in c. dudum 14. de præb. & dignit. in 6. & præsertim Barbof. num. 2. 3. & seqq.* & Passerin. *num. 9.* idè cum sibi pro bono Ecclesiarum expedire videatur, deputat Visitatores, vel per Breve, vel per litteras, & organum Sac. Congr. Episcoporum, & Regular.

2. Visitatores hujusmodi dati solent propter pigritia Episcoporum, qui negligunt Officium Pastorale adimplere; vel propter litem, & dissensiones, quas Episcopus habet cum Capitulo, ac etiam propter alios prudentiales respectus, qui respiciunt bonum Ecclesiæ, & populorum: quæ deputationes si frequentiores, & aliquando etiam generales pro aliqua Provincia essent, uberioribus quoque fructus exinde provenirent. Fortè sunt aliqui Præsules, qui rarè per se ipsos visitant; alii visitant non ut inquirent, videant, & doceant populum, illumque retrahant ab excessibus, in fide orthodoxa, sanaque

doctrina, & probatis moribus conservent; Ecclesiarum, locorumque piorum statum spiritualiter, & materialiter probe disponant, dispositumque asservent; sed quandoque ad saturandæ cupiditatis affectum officium visitationis impediunt, *Extravag. commun. de pæn. cap. un. & ut videantur hominibus visitantes, obsequia recipiant, & solatium, & hinc redundant vitia, & disciplina perit: totum replent urticæ, & operiunt super faciem vineæ spinæ, ut de his Pastoribus loquendo dixit Salomon Prov. 24.*

3. **AD SACR. CANONUM PRÆSCRIPTUM.** *Text. in cap. Romana sine de Consib. in 6.* vult quod in visitatione, non exigatur à visitatis juramentum, inquit -- *Sanè hujusmodi impensurus officium, proposito verbo Dei, querat de vita, et conversatione ministrantium in Ecclesiis, et locis aliis Divino cultui deputatis, ac cæteris, quæ ad officium ipsum spectant, absque coactione, & exactione qualibet juramenti &c.* At quia sine juramento referuntur Visitatori aliqua corrigenda, tunc poterit pro meliori verificatione super illo particulari exigere juramentum, ut observat, & docet *Gloss. in dist. cap. Romana verb. coactione, et post Gloss. Piafec. præ. Episc. par. 2. cap. 3. ar. 8. de visitat. Exemptor. num. 6.* non ut instituat judicium, sed ut delinquens corrigatur, prout respondit *S. Congr. Concilii Cardinali de*

Castro 7. Junii 1590. lib. 7. lit. pag. 192. & hoc est, quod hic Papa mandat per clausulam supradictam.

4. **DILIGENTER INQUIRENDI.** Multa Visitator Apostolicus inquirere debet, quæ ex Ventrigl. in prax. part. 2. annot. 24. §. 1. & aliis Auctoribus, qui tractatus de Visitatione ediderunt uberius haurienda relinquo: Ego enim juxta morem, & institutum operis pauca selectiora, & utiliora carpento, eum inquirere debere censeo.

5. Primò, an Episcopus pascat oves triplici pabulo, nempe veritatis verbo, vitæ exemplo, & temporali subsidio cap. Archidiaconus 85. dist. Gaballin. in Gloss. ad const. Egid. lib. 4. cap. 25. nu. 7. an faciat residentiam, & ejus famuli, & familiares sint bonis moribus præditi: an exigat procuracionem visitando Civitatem, & an tempore debito exerceat Pontificalia, & Ecclesiam frequentet. Completa autem visitatione illum seorsum moneat, & paternaliter, urbaneque corrigat, quatenus in gubernio notabiliter defecisse repererit, prout faciendum docet Graff. decis. aur. par. 2. lib. 3. cap. 27. num. 32. & recordaretur, quod aut nullus, aut rarus est, qui omnia habeat, quæ habere debet Episcopus, ut ait D. Hieronymus in Dialogo adversus Pelagian. lib. 1.

Secundò an parochi, & aliis Animarum Rectores doceant omnibus diebus Dominicis, & aliis festis diebus, doctrinam Christianam debito modo, & Concionatores servant monita Papalia contenta in Epistola enciclica Sac. Congregat. Concilii jussu Innoc. XI. expedita 6. Julii 1680. & quam retuli part. 1. in Appendice pag. 320.

6. Tertio, an in Cathedrali reperiantur erectæ Præbendæ pro Theologo, & pro Penitentiario, & an primus, & secundus adimpleat per se ipsum Officium suum, ut Concilium Trident. & Decreta Sac. Congregationum mandant, & si inveniat, quod Canonicus Theologus lectionem non faciat, ex quo Auditores asserat non habere, Decreto compellere poterit Canonicos, & alios Presbyteros ejusdem Ecclesiæ ad audiendum lectionem, prout compelli posse declaravit

Congregat. Concilii 11. Julii 1620. teste Ventrigl. in prax. part. 2. annot. 24. §. 1. num. 55. cum aliis per me allegatis par. 1. tit. 2. annot. ad form. 5. num. 8. & 9. Gaudet autem Theologus vacatione a lectione Sacræ Scripturæ in diebus, & temporibus, quibus gaudent Doctores Universitatum, scilicet à festo S. Thomæ Apostoli usque ad diem post Epiphaniam, à Dominica Septuagesimæ ad primam Dominicam Quadragesimæ, à Dominica Palmarum, ad totam octavam Paschatis, à Festo S. Joan. Baptistæ ad diem 5. Novembris, ita respondit Sac. Congreg. Concilii in Assisen. 24. Januarii 1626. lib. 98. pag. 350.

7. Quarto, an Episcopus Beneficia perpetua Ecclesiastica suppresserit, & extinxerit præterquam in casu permisso à Concilio Trident. sess. 24. cap. 15. nam suppressio, & extinctio Beneficiorum cedit in diminutionem Divini cultus, ideoque exigat causam præcisè necessariam, & evidentem Ecclesiæ utilitatem, de qua constare debet, adhibito consensu Capituli aliàs non tenet Rot. coram Gregor. dec. 483. Ubi Add. num. 8. & coram Cavalery. decis. 439. per tot. Lotter. de re benefic. lib. 1. quæst. 28. num. 80. & seqq. ubi dat modum articulandi diminutionem reddituum, Corrad. prax. benef. lib. 2. cap. 8. à num. 11. ad 58. imò Episcopus Beneficia perpetua in titulum collativa, non potest reducere ad manualitatem, ut respondit nuper Sac. Congregat. Concilii in Cæsaraugustana 14. Novemb. 1705. Possit tamen vigore cap. 7. sess. 7. reform. Curam Animarum toti Capitulo Cathedralis incumbentem per viam unionis perpetuæ in certam personam, seu Dignitatem ejusdem Ecclesiæ adnectere, consensu Capituli interveniente, ut declaravit eadem Congregat. in Compsana 1. Julii 1647. lib. 18. pag. 344.

8. Quintò, an in Cathedrali reperiantur facta distributio Ordinum: Nam Episcopus debet omninò præscribere, quibus præbendis quisque ordo annexus esse debeat, ita tamen, ut dimidia pars Sacerdotes sint, cæteri verò Diaconi, & Subdiaconi ad præscriptum Concilii Trident. cap. 12. sess. 24. prout rescripsit Congregatio Episcopo Assisen. 6. Mar-

tii 1638. lib. 15. pag. 678. Et in Legionen. eodem anno respondit -- Episcopum debere ad distributionem Ordinum juxta formam cap. 12. sess. 24. de reform. cum consilio sui Capituli, quam primum procedere, & obtinentes Canonatus, infra annum Ordines requisitos juxta distributionem faciendam compellere ad suscipiendos Ordines Sacros lib. 15. pag. 679.

9. Sextò, an Canonici deferant insignia, quo indulto, & à quanto tempore, & si inveniatur propria auctoritate assumpsisse, prohibeat illa deferri, ut monet Ventrigl. loco supra citato num. 52. Et an in recitatione Divini Officii in Choro observent rubricas generales Breviarii: vel potius, absque Indulto Sac. Congregat. Rituum, assumant, & recitent Officia alicujus Sancti, vel Octavæ, Diocesi, & illi Clero non concessa: etenim si hoc facerent, illicitè facerent, etiam si auctoritas, & permissio Episcopi intercederet: quoniam locorum Ordinarii tam Sæculares, quàm Regulares, non possunt addere Kalendariis etiam propriis (quod idem est, ac mutare Kalendarium Romanum) Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani rubricis, vel Sacræ Rituum Congregat. seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur, sub pœna, quod non fiat satis obligationi recitandi Divinum Officium, & consequenter non faciendi fructus suos Beneficiorum, ut referendo Decretum de anno 1628. emanatum & Rubricis Breviarii nunc addito, tradit Gavant. in commentar. rubr. Brev. sect. 1. cap. 5. titul. 2. num. 9.

10. Circa verò Officium Patroni principalis alicujus loci, quod fieri permittitur sub ritu duplici primæ classis, ut idem Gavant. docet sect. 3. cap. 12. num. 1. erit advertendum, quod si reperitur electus post annum 1630. debent concurrere requisita Decreti ejusdem Congregat. Rituum ab Urbano VIII. approbati, quod per extensum refert idem Auctor in loco mox citato sub num. 2. & est sequens.

DECRETUM

Super electione Sanctorum in Patronos a Sac. Rituum Congregat. de ordine S. D. N.

URBANI PAPÆ VIII.

Emanatum die 23. Martii 1630.

SACR. Rituum Congregatio annuente Sanctiss. D. N. in Electione Patronorum mandavit infrascripta in posterum servari debere, declarans, quod aliter facta electio, nulla sit ipso jure.

Primò, quod eligi possint Patronos ii solum, qui ab Ecclesia universalis titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificatorum dumtaxat.

Secundò quod de Patrono Civitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à Populo mediante consilio generalilius Civitatis, vel loci, non autem ab Officialibus solum, & quod accedere debeat consensus Episcopi, & Clericali loci.

Idemque servari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singularium Civitatum Provinciarum.

Et quod Representantibus Regnum, Civitatem, vel Provinciam, nulla comperat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & ulterius interveniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum Civitatum.

Et Tertio, quod causæ electionis novorum Patronorum debeat in Sac. Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum causa cognita ab eadem Congregatione approbati, & confirmari.

Et

Et ne præmissorum ignorantia ulloquam tempore possit allegari, eadem Sac. Rit. Congregat. supradictum Decretum imprimi, & publicari mandavit.

11. Hoc Decretum, quod referunt etiam Nicol. Lucubr. can. lib. 3. tit. 45. de relig. Sancti. num. 5. Pignatell. consult. 78. n. 1. tom. 4. est in yiridi observantia: nam recurrentibus Universitatibus ad Sac. Congreg. Rituum pro approbatione electionis in Patronum alicujus Sancti, si preces dictis requisitis sunt destitutæ referri solet: *Doceant de servato Decreto Urbani VIII.* prout non semel vidi; *vel pro concessione servata forma Decreti Urbani VIII.* Aliis verò, quæ in electione, requisita Decreti observarunt, & locus non est celebris notæ conceditur approbatio cum clausula: *dummodò alium principalem Patronum, seu Protectorem non habeant*, ut in una *Mazzarien.* 30. Martii 1697. *pro Universitate Castri Veterani*, & in alia *Lycien.* 11. Julii 1699. *pro Universitate Terræ Monteroni.*

12. His præcognitis, edoceatur Clerus, quod electio in Patronum non debet fieri ex solo motivo devotionis, sed vel quia loci primus Episcopus fuit, vel quia ibi corpus humatum reperitur, vel quia oriundus, & Civis fuit, vel quia in necessitatibus mirabiliter Populum protexit, & adjudit, vel tandem ob alias similes, & congruentes causas, quæ in Concilio Universitatis exprimi debent, Gavant. *dict. sect. 3. dict. cap. 12. num. 1. Sac. Congreg. Rit. in Alexanen.* 6. Septembris 1698. Item quod in hujusmodi Patronorum electione, fieri non debent promissiones servandi diem festum Patroni electi tanquam de præcepto, etiamsi ab Ecclesia universali tali sub ritu non colatur: nam has promissiones, & vota Congregatio non admittit, nec approbat, sed rejicit, & tantum ex devotione servari posse concedit, ut respondit *in Theatina* 15. Martii 1698. pro Clero, & Populo nonnullorum oppidorum, & sæpe alibi, prout retuli in *annot. a form. 1. tit. 13. n. 15.*

13. Septimò, de electione Vicarii Capitularis, scilicet an fiat per vota secreta prout expedit fieri, ut dixi *in 1. parte*,

& circa eam edoceatur Capitulum. Primò, Quod Vicarius potest eligi etiamsi statim defuncto Episcopo Canonici certò sciant novum Episcopum electum, & præconizzato, aut ab alia Ecclesia translatum fuisse: nam donec novus Episcopus literas Apostolicas non expediverit, & illarum vigore possessionem Episcopatus non fuerit adeptus, sedes dicitur vacans, ut de communi tradunt *Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 15. §. 2. n. 87. & 88. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 65. n. 161. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 15. §. 2. n. 60.* & in terminis electionis Vicarii *Sac. Congr. Episc. in Ifernien.* 6. Febr. 1699. Secundò, Quod eligendus debet esse Doctor publicæ Universitatis approbatæ *Sac. Congr. Concilii in Montis Regalis* 19. Dec. 1626. Tertiò, Quod in electione sunt preferendæ Dignitates, & Canonici quatenus sint idonei, Canonico Coadjutori, ut respondit *ead. Congr.* 14. April. 1685. *lib. 35. f. 37.* Quartò, Quod si electio non concludatur in tempore à Concilio Trid. præscripto *cap. 16. sess. 24.* sit devolutio ad formam Conciliaris Decreti, tam in casu negligentia, quam in casu dissensionis, *ead. Congr. in Aquilana* 10. Octobris 1605. *lib. 28. fol. 195.* Quintò, Quod si in electione, duo Canonici Doctores habuerint vota paria, neutrum esse Vicarium legitimum, & electio propterea devolvatur ad Metropolitanum juxta dispositionem Concilii, ut respondit *d. Cong. in Vercell.* 12. Martii 1611. *lib. 117. pag. 768.* Sextò, Quod si Ecclesia suffraganea vacans careat Capitulo, electio, seu deputatio Vicarii pro illius administratione, spectat ad Capitulum Metropolitanæ Pastore carentis, non autem ad antiquiorem Episcopum Suffraganeum, non obstante Synodo Provinciali, ut declaravit *ead. Congreg.* 28. Augusti 1683. *confirmata* 14. Aprilis 1685. *lib. 35. fol. 195.* Septimò, Quod electio fieri non debet, nec potest si Vicarius Episcopi defuncti missus fuerat à Papa, vel Sac. Congreg. Nicol. *in Flosc. verb. Vicarius Capitularis* n. 58. si verò Cathedralis Ecclesia exempta, & S. Sedi immediate subjecta careat Capitulo, ut est Ecclesia seu Episcopatus Portuen. propè almam Urbem, tunc videtur, quod deputatio Vicarii Capitularis in casu Vacationis Sedis non pertineat

neat ad propinquorem Episcopum juxta dispositionem *Concilii Trident. sess. 24. c. 16. de reform.* sed consulenda sit Sancta Sedes, quia Episcopo Viciniori devolvitur electio (ut Concilium disponit) in casu negligentiae Capituli: at quando Ecclesia Capitulo caret, casus est omissus à Concilio, quod comprobatur à stylo dicte Diocesis, in qua quoties occurrit vacatio, Episcopus Vicinior non se ingerit in deputatione Vicarii, sed Ecclesia remanet sub regimine Eminentissimi Urbis Vicarii, quia est in districtu Urbis, usque dum novus Episcopus Ecclesiae possessionem capiat.

14. Item quoad potestatem. Primò, Quod Vicarius Capituli non succedit in potestate literarum executorialium, quæ dantur personæ Episcopi, si conferunt potestatem, quæ non concurret cum potestate juris communis: vel dic quod Capitulum succedit solum in competentibus Episcopo jure communi, & non jure speciali, *Grass. decis. aur. part. 2. lib. 3. cap. 27. num. 21.* Secundò, Quod potest exequi literas Sacr. Congregationum, Episcopo defuncto directa, & non executas, præfertim in rebus jurisdictionalibus sub nomine Officii directas, juxta declarationes *Sacr. Congreg. Episc. & Regular. in Orient. 29. Novemb. 1600. in Alessanen. 10. Aprilis 1615. & in Tranen. 26. Januarii, & in Neapolitana 10. Februarii 1604.* non tamen literas Apostolicas expeditas in forma dignum, & Episcopo defuncto directas *Sacr. Congreg. Concilii in Cameracen. 2. Augusti 1631.* neque dispensationes matrimoniales, pro quibus solet frequenter concedi facultas ab eadem Congregatione, prout illam tribuit *in Guardiën. in Portugalia 18. Aprilis 1693. & in Abellinen. 11. Januarii 1704.* Tertio, Quod non habet facultatem, quam habet Episcopus in casibus Bullæ Gregor. XIV. & idèd non potest cognoscere super extractione à loco immuni, sed spectat ad Episcopum Vicinorem *Sacr. Immun. in Verzellen. 9. Novemb. 1650. lib. 4. Decr. Paul. pag. 125. à tergo:* neque concedere licentiam Judici laico exhumandi Cadaver à loco immuni pro facienda recognitione *eadem Sacr. Congregat. in Spoletana 11.*

Maii 1683. lib. 3. Decret. Alt. pag. 176. Quartò, Quod propter suam absentiam ad modicum tempus potest substituere; monitoria ad finem revelandi, & excommunicationes decernere, à casibus Episcopo defuncto reservatis absolvere, quoties Capitulum hanc ei in specie facultatem concesserit, examinare, & approbare Confessarios, habet jurisdictionem in Canonicos, contra quos procedere potest sine Adjunctis, quoties Capitulum non sit exemptum, & adveniente Parochialium vacatione, concursus instituire, Oeconomus deputare, & alia facere, quæ vigore *cap. 18. sess. 24. pertinent ad Episcopum, juxta declarationem Sacr. Congregat. Concilii 11. Septembris 1600.* Quintò, Quod infra annum potest dare facultatem Episcopo extero exercendi in Diocesi Pontificalia, & post annum à die vacationis Sedis Episcopalis, conferendi etiam Ordines Quirant. *in Summ. Bullar. vers. Capitulum Sede Vacante vers. undecimo quæro, Garc. de benef. part. 5. cap. 7. num. 93. vers. quinta. Nicol. in Flosc. verb. Vicarius Capitularis num. 68. vers. tertio, dare Ventrigl. in prax. part. 2. annot. 15. §. 2. num. 51. Sacr. Congregat. Concilii in Brixien. 16. Maii 1705.* Sextò, quod Seminarium absque consilio Deputatorum (quos remove non potest) administrare, nec gubernium, aut taxam mercedis, & alimentorum variare non valeat, *Sacr. Congregat. Concil. in Salernitana 31. Augusti 1606. lib. 87. pag. 678.* Septimò, Quod poenæ, & multæ pro delictis etiam gravibus ab Episcopo defuncto non exactæ, vel ante obitum locis piis non applicatæ, non possunt Sede Vacante à Capitulo, seu illius Vicario Capitulari, ad favorem reorum reduci, seu minui, ut respondit *Sacr. Congregat. Concil. in Ripana 18. Aprilis 1654. lib. 19. pag. 336.*

15. Octavò, inquirat an Canonici habeant distributiones, & de illis participant absentes, & an discedant à residentia tempore Quadragesimæ, & aliarum festivitatum solemnium absque licentia Episcopi: si hæc enim in Capitulis visitatis contigerint, debet prohibere,

bere, ut præter allegatos in annot. ad form. 2. tit. 13. nu. 63. admonet Pac. Jord. elucubr. lib. X. tit. 40. num. 73. verb. attamen ubi asserti plura Decreta Sac. Congr. Concilii, moneatque licentiam Episcopi non tantum exigi debere in majoribus anni festiuitatibus ut licite abesse valeant à Choro: sed etiam aliis anni temporibus, quoties Canonici abesse velint extra Diocesim juxta aliam ejusdem Congregationis declarationem, quam Pac. Jord. loco mox citato refert, & authenticas penes se retinuisse testatur, quæ est tenoris sequentis -- *Sacr. Congreg. Concilii Trident. interpretat. tamen si declaravit nullum requiri licentiam ad hoc ut Canonici abesse possint in mensibus ab eodem Concilio permissis, censuit tamen hanc declarationem non vindicare sibi locum, quoties Canonici abesse volunt extra Diocesim: proinde hoc casu Episcopi licentiam esse obtinendam. Ceterum Episcopum non debere illam, absque rationabili causa denegare.* Item quod si in electione officialium Capituli, Canonici sint negligentes, post sex menses electio devolvitur ad Episcopum *Sacr. Congr. Concilii in Fulginaten. 18. Martii 1628. lib. 13. pag. 423.*

16. Nonò, an legata pia, tam perpetua, quam temporalia exequantur, & an circa ea Commissarii R. Fabricæ S. Petri de Urbe fideliter, probeque se gerant, juxta Instructionem, quam dat eis *Sacr. Congregat. ejusdem Fabricæ, & in qua injungitur, & ordinatur.*

I. Che non possa far Compositione alcuna di qualsivoglia sorte, o causa senza ordine in scriptis della Sagra Congregatione, nè pigliar donativo sotto pena della privazione dell' officio, e di pagare dieci volte altrettanto da applicarsi ad arbitrio della Sagra Congregatione.

II. Non userà in modo alcuno Censure Ecclesiastiche, nè procederà all' esecuzione di esse affigendo Cedeloni, se prima non costa negli atti della diligenza fatta in fare l' esecuzione reale, o personale, usandola in juris subsidium, conforme alla disposizione del Sac. Concil. di Trento.

III. Contro li Poveri, e quelli, che

vivono de proprii sudori, o altre miserabili persone, non procederà ad alcun decreto, nè li darà spesa alcuna, ammonendoli soli ad adempire quello, che possono fare in coscienza, senza però assolverli, comporgli, o fargli grazia alcuna.

IV. Non concederà alcuna sorte d' Indulgenze, dispense o assoluzioni altre volte concesse alla Fabrica, stante le revocazioni fattene dalla fel. mem. di Pio IV. nella *Consti. 62. Dat. 13. Kalend. Octobr. 1562.*

V. Delli Legati pii certi senza peso, e per una volta sola, quali non saranno pagati nel termine d' un Anno dopo la morte del Testatore, o infra un Anno dopo la purificazione della condizione o giorno quando la disposizione fosse condizionata a certo tempo, n' applicherà solamente la quinta parte alla fabrica, & il restante alli Legatarii, ma quando sarà passato il triennio, ne applicherà la metà alla fabrica, & altra metà alli legatarii, conforme alla *Bolla 97. della fel. mem. di Pio V. 11. Kal. Jan. 1569.*

VI. Dichiarando, che se li legati certi faranno con peso annuo di messe, Anniversarii, o altri Divini officii, per li quali fossero lasciati beni stabili, o quantità di denari, quali o per disposizioni de Testatori, o per Costituzione Pontificie, dovessero convertirsi in compra d' annui censi, stabili, o altr' entrata, applicherà i frutti decorosi, così delli stabili lasciati, come degli investimenti, che devono farsi, ancorche non fatti, dal dì della morte del Testatore a beneficio della Fabrica, lasciando star fermo il capitale de i legati per l' avvenire, procurando che seguano gl' investimenti ordinati da i Testatori, con prefiggerli i termini convenienti.

VII. L' istesso offerverà per li maritaggi di povere Zitelle, lasciati da farsi ogn' anno ad arbitrio degli Eredi, Esecutori, o altri, applicando l' annate decorse alla Fabrica come sopra per li tempi, che non faranno fatte le nominazioni.

„ VIII.

VIII. Quanto alli legati pii incerti per una volta sola l'applicherà a beneficio di detta Fabrica conforme alli suoi privilegi; ma negl'annui applicherà l'annate decorse, e non adempite dagli Eredi solamente.

IX. Nelli legati antichi procederà solamente da trenta anni in quà non ostante li privilegi, eccetto se fossero legati ch'avessero stato permanente, come per costruzione di Cappella, Sepolture, Campana, Organi, & altre simili, quali ex oculari inspectione non apparissero adempiti.

X. Nelli legati d'unica prestazione, che non eccedono la somma di scudi tre moneta Romana passato il triennio fino al li cinque anni, stia al giuramento dell'Erede, o altr'obligato colla fede d'un testimonio, dalli anni cinque alli dieci, stia al solo giuramento, e dalli dieci in sù non le dia molestia. E questo ancorche in un Testamento fussero più legati di tre scudi l'uno, quali calcolati insieme arrivassero a qualsivoglia somma.

XI. Quando le parti citate nel termine che non sia meno di tre giorni, mostreranno fede del pagamento, o Decreto assolutorio d'altri Commissarii, non li faranno pagare cosa alcuna, restituendoli le loro fedi, Decreti, e Scritture gratis, e domandando nuovo termine, gli si debba dare tre altri giorni; ma se le porteranno dopò, che saranno fatti contumaci veri, cioè dopò, che siano stati citati personalmente, o in Casa, o in presenza de testimoni, non li faranno pagar altro, che le spese contumaciali, quali s'intendano semplicemente le spese fatte per le Scritture, avvertendo, che non si citino fuori della Diocesi: E quando li sudetti citati in casa fossero veramente assenti, oltre il termine prefisso nel mandato, li prorogherà un altro termine competente, perche possa averne notizia da Parenti con lasciarli notamento della pretenzione, che si ha con tale assente.

XII. Nelle Cause per le quali per qualsivoglia ragione li rei convenuti non devono esser condannati, il detto

Commissario non possa dare assolutoria, se non in caso, che detti rei la domandino, & in tal caso nelle cause fino alla somma di scudi cento possa per tale assoluzione ricevere a ragione di scudi due per cento proporzionatamente, da scudi cento fino a cinquecento, uno scudo più per centenaro, da cinquecento in sù usque ad qualunque fumma, scudi sette di moneta solamente, e non più, ancorche le parti volessero spontaneamente darle, etiam titolo donationis, vel laborum, o per qualsivoglia altro pretesto.

XIII. Circa li beni Ecclesiastici male alienati farà restituire alle Chiese tutta l'intiera proprietà effettivamente, e fatta tal restituzione, e non prima piglierà tutti li frutti mal percetti per la Fabrica, quali non ci essendo, o essendo inesigibili, piglierà li frutti d'un anno conforme alle facultà, alle quali si abbia relazione.

XIV. E perche nelle sudette cause è necessario l'intervento del Procurator Fiscale per la Fabrica, il medesimo Commissario doverà al tempo della sua deputatione nominare per detto Officio una persona idonea, per la quale la S. Congreg. gli farà spedire la sua Patente. Et occorrendo deputare altri Fiscali per la diversità de luoghi, che doverà visitare, non possa deputarne se non uno per la Città, e Diocesi, e per tutti detti Fiscali nominati dal Commissario ancorche abbiano la Patente della Sac. Congregat. il Commissario farà tenuto per ogni loro azione.

XV. Facendosi la deputatione del Commissario per un anno, finito che farà il primo anno, s'intenda subito spirata la facultà concessali nelle lettere Patenti, nè possa più esercitare detta Commissione se non farà stato confermato.

XVI. Acciò l'osservanza delli prefenti capitoli, & ordini venga a notizia di tutti, s'ordina, che si debbano sempre tenere affissi pubblicamente nel luogo dove s'eserciterà questo pio officio.

XVII. Che in ogni caso d'inoservanza,

za, o contraventione delli sopradetti ordinari, o qualsivoglia d'essi oltre la nullità degl'atti, e refezione di spese e danni, & interessi da pagarsi, e rifarsi alli rei convenuti; & ogn' altro dannificato dal Commissario, sia anco il medesimo tenuto alla pena del decuplo &c.

17. Hæc inquam, quæ habentur impressa in compendio Privilegiorum Fabricæ pag. 129. videat, & recognoscat Visitator Apostolicus an observentur, & an Commissarii proprias facultates excesserint, scilicet compositiones contra legem datam admittendo, legata perpetua missarum temporalia declarando, & hæredes gravatos contra juris, & Testatorum dispositionem absolvendo, ut non semel accidit; Et circa onera Missarum, quæ fortè inveniantur reducta, inquireat, an reductio fuerit facta legitima auctoritate, & absque subreptione obtenta, animadvertendo, quod si onus missarum reperiretur injunctum, & acceptatum vigore contractus, & reciprocae stipulationis, non esset locus reductioni per viam ordinariam recursus ad Sacram Congregationem Concilii: quia tunc obligatio instrumentalis adimplendi, favore partis est perpetua: at (quatenus in Instrumento aliter non fuerit provisum) si tractu temporis redditus pro adimplemento oneris assignati, sine culpa assignatarum, notabiliter diminuantur, vel pereant, aded ut antiqua conventio attentio tempore presentis injusta, & læsiva efficiatur, erit tali casu implorandum officium Judicis pro rescissione contractus, vel saltem, ut reducatur ad justitiam, & æqualitatem, juxta DD. communem theoreticam, de qua apud Card. de Luca de decim. disc. 3. numer. 14. & de regal. disc. 73. numer. 5. Rot. coram Cerr. dec. 593. numer. 9. & trib. seqq. & responsum datum à Sac. Congregatione Concilii in Æsna 10. Julii 1706. per Summarium, & extra folium relata.

18. Decimò, de disciplina Cleri, & præsertim circa ministerium Altaris, usum, & ministracionem sacrarum rerum: circa ludos ex quibus oriuntur crimina, & qui non legitimantur, nec sunt liciti per consuetudinem, quæ cum

fit nutritiva peccati, solum potest excusare à pœna temporalis, non autem à gehennali, ut inquit Gloss. in cap. denique distinct. 4. & hujusmodi sunt ludus alearum, usus armorum & actiones scenicas prophanas agere, de primo Gaballin in Gloss. ad Constit. Egidian. lib. 2. cap. 4. num. 3. & 4. Auth. de Sanctissim. Episcop. §. interdiximus Cod. de Episcop. & Cleric. de secundo Amen. de delict. & pœnit. tit. 7. §. 1. num. 9. ubi quod delatio armorum in Clericis crimen est de ultimis sunt Text. in cap. maritum 33. distinct. cap. non oportet il 2. de consecr. distinct. 5. cum aliis juribus apud Bellett. disquisit. Cleric. part. 2. de pœn. Cleric. §. 17. num. 1.

19. Undecimò, de taxa expeditionum Cancellariæ, & an in rebus, quæ respiciunt administracionem Sacramentorum, & res spirituales, aut spiritualitati annexas servetur Innocentiana: & an Episcopus, vel ejus Vicarius Generalis concedat Clericis licentias scripto, deferendi sclopum venatorium, soluta aliqua pecuniæ quantitate: si enim inveniat hunc abusum vigere, tanquam Sac. Canonibus injuriosum, & mali exempli, omninò sua auctoritate illum damnet, & abroget.

20. Duodecimò, de custodia Claustræ Monasteriorum Monialium: & an adsit Deputatus, seu Vicarius pro illarum bono regimine, præsertim in magna Civitate, vel Diœcesi. Si enim adsit Vicarius specialis Monialium, erit inquirendum, an renunciaciones, quæ fiunt à Novitiis ad formam cap. 16. sess. 25. de Regular. stipulentur coram eodem: Si hoc enim fieret, renunciaciones essent nullæ, & invalidæ: quia verba Concilii ibi -- Cum licentia Episcopi, seu ejus Vicarii, intelliguntur de Vicario Generali, non autem de Vicario foraneo, aut de Deputato ad regimen Monialium, ut respondit Sac. Congregat. Concilii in Fesulana 4. Augusti 1635. lib. 15. pag. 234. & in Pisana 17. Januarii 1647. lib. 17. pag. 136. nisi fortè data esset in deputatione facultas sufficiens expressa, vel æquipollens, putà si Vicario Monialium detur potestas cogno-

cognoscendi omnes, & quascunque causas etiam civiles, cum omnibus annexis, & connexis, emergentibus, & dependentibus, necnon faciendi omnia, quae juxta formam canonum, & Sac. Concil. Trid. facienda sunt, tunc enim cum sit materia delegabilis, renunciatio facta coram Vicario Monialium hujusmodi facultate suffulto, esset valida, ead. Congreg. in *Neapolitana* 22. Aprilis 1651. lib. 19. pag. 123. Item advertendum quod c. 16. sess. 15. de regular. non compræhendit Testamentum, ut respondit ead. Congreg. in *Burgi S. Sepulchri* 1623. lib. 2. pag. 91. neque renunciationem, seu donationem factam ante susceptionem habitus ead. Congreg. in *Salamantina* 6. Augusti 1589. lib. 7. lit. pag. 66. Item quod si terminato anno probationis, statim, Novitia, seu Novitius, non faceret professionem, sed illam prorogaret ad 15. vel 20. dies, posset ante emissionem votorum, validè renunciationem facere, Sac. Congr. Concilii 21. Augusti 1627. Item inquirat an Moniales fumant cibum in privatis cellulis, & introitus Monasterii eis per portiones particulatim distribuuntur: si enim hæc fieri reperiat, erit providendum, ut omnes conveniant ad mensam communem in Refectorio, & quod omnia conferantur in communi, prout pro reformatione Monasteriorum Monialium S. Petri, & Sanctæ Claræ Barchinon. & S. Daniælis Gerunden. Ord. S. Benedicti, fieri debere mandavit Clem. VIII. per organum Sac. Congr. Episc. anno 1603. fol. 61.

21. Decimotertiò de observantia Institutum Regularium quorum Visitatio versatur circa sequentia, super quibus interrogandi sunt. Primò, Si Officium Divinum recitetur hora debita, & an omnes interveniant Choro. Secundò, Si fiat Oratio mentalis. Tertio, Si in Missis solemnibus, & Conventualibus serventur cæremoniæ Ecclesiasticæ. Quarto, An Religiosi retineant peculium, & mobilia superflua. Quintò, An deferant, vel retineant in cellis arma. Sextò, An incedant de nocte. Septimò, An frequentent Domos Sæcularium, & habeant suspectum consortium. Octavò, An observent Ospitalitatem. Nonò, An reci-

piant in Conventum homines facinorosos, vel fraudulentos decoctores. Decimò, An Superior Conventus invigilet pro observantia instituti, & adimpleat officium suum. Undecimò, An legatur in Refectorio juxta præscriptum Regular. Decreta, & Constitutiones Apostolicæ pluries in anno. Duodecimò, An Religiosi discedant à Conventu sine licentia Superioris. Decimotertiò, An Religiosi Sacerdotes celebrent. Decimoquarto, An Religiosi laici frequentent Sacramenta. Decimoquintò, An aliquis Religiosus induat vestes vanas contra formam regular. Decimosextò, An Religiosi in Cellis, vel alibi ludant aleis, vel retineant canes venaticos. Decimosseptimò, An adsit aliquis Religiosus scandalosus. Decimooctavò, An omnes Religiosi accedant ad mensam communem in Refectorio, vel potius in privatis Cellis pretiosa fercula manducant. Decimononò, An Superiores Religionis dimittant à Claustro Religiosos prætextu subveniendi Parentibus in extrema necessitate absque Sedis Apostolicæ facultate, hæc enim permittere nequaquam possunt Sac. Congr. Episc. & Regul. in *Narbon.* 14. Nov. 1698. Vigestimò, An Sæcularibus commorantibus in eorum Conventibus Sacramenta tempore infirmitatis ministrant sine Parochi licentia, vel illorum cadavera in illorum Ecclesiis sepeliant, quod pariter eis vetitum est. Sac. Congr. Concil. 5. Februa. 1650. in *Senogallien.* approbata etiam à Sac. Congr. Episc. in *Albanen.* 2. Octobris 1693. Vigestimoprimum, An Fratres Minores S. Francisci, retineant legata perpetua missarum, vel alia assignamenta, & annuæ præstationes certæ, quæ retinere, vel quas habere non possunt; vel pecunias contredant, aut bona seu redditus cujuscunque Domini illa sint admittant contra *Breve Innoc. XII.* Vigestimosecundò, An Conventus, qui reperjuntur extramœnia locorum, habeant clausuram, & illa servetur quoad ingressum mulierum. Vigestimotertiò, An onera, & legata missarum adimpleant.

22. Decimoquarto, de gubernio, & profectu Seminarii Clericorum, quatenus in loco visitando reperiaturo erectum sci-

scilicet, an Episcopus cum consilio duorum Canonorum seniorum, & graviorum ab ipso Episcopo electorum constituerit omnia, quæ ad Dei cultum, pietatem, mores, & litterarum studia pertinent: nec non, an de consilio duorum de Capitulo totidemque de Clero ad formam dispositionis Sac. Concilii electorum fecerit Taxam contributionis, & unionis Beneficiorum. Insuper an rationes reddituum Episcopus singulis annis accipiat presentibus duobus à Capitulo, & totidem à Clero Civitatis deputatis, diversis à quatuor supradictis, ut idem Concil. disponit *sess. 23. cap. 18. de reform.* Sin minus inquirendum de modo erigendi juxtà mentem Sac. Concilii Trid. nempe per unionem Beneficiorum, vel per eorundem taxam, à qua nemo est exemptus nisi expressè post Concilium reperiatur privilegiatus Nicol. *in fosc. verb. Seminarium n. 5. & seqq.* etiamsi Beneficiatus sit Prælati Domesticus, aut Assistentis Papæ Sac. Cong. Concilii in Cesenaten. 20. Junii 1705.

23. CORRIGENDI. Per hanc clausulam, non solum censetur data Visitatori Apostolico facultas corrigendi visitatos quoad mores tantum: sed si crimina

sint gravia, etiam eos ab officiis, Dignitatibus, & Beneficiis prævia causæ cognitione deponendi, & privandi, ut observat Graff. *decis. aur. part. 2. lib. 3. cap. 27. num. 25.* Et Clericos se subiicere recusantes visitationi personali censuris cogendi Sac. Congregat. Concilii in Aprutina 18. Julii 1705. emanata favore Ordinarii.

24. CONDITA ETC. CONFIRMANDI. Est hic notandum, quod, & si Papa dedisset Visitatori facultatem absolutam absque restrictione ad ea, quæ sacris Canonibus non sunt contraria, confirmandi Statuta condita: adhuc talis potestas subintelligeretur data sub citata conditione, dummodo non sint juri contraria, inhonesta, & illicita: quia Papa Statuta, seu privilegia confirmando (nisi confirmatio fieret ex certa scientia & causa cognita) nunquam censetur confirmare voluisse, quæ sunt juri contraria, ut plura jura cumulando probat Barbof. *in cap. ad nostram per tot. de confirm. util. vel inutil.*

Quando autem Visitator Apostolicus Sede plena deputatur à Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium, solent expediri literæ tenoris sequentis.

F O R M U L A X I.

» SAC. &c. censuit committendum Andreæ Episcopo Venusino, ut Apostolica auctoritate visitet Civitatem, & Diocesim Lycien. illarumque Ecclesias, Monasteria, loca pia, personas tam laicas, quam Ecclesiasticas, tam sæculares, quam utriusque sexus Regulares, etiam quomodolibet exemptas, cujuscunque Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti, etiam necessariò exprimendi, cujuscunque gradus, & conditionis existant, tam in capite, quam in membris, cum potestate illas puniendi, corrigendi, & reformandi. Ad hæc Pontificalia in eadem Civitate, & Diocesi exercendi, atque eisdem personis Sacramenta administrandi; Et præterea exigendi Procurationem à Sac. Canon. & Sac. Concilio Trident. præscriptum, itemque vecturas Equorum tam ab Episcopo Lycien. quam à Clero, & in pecuniis, & circa ea quæcunque Decreta necessaria, & opportuna faciendi, illaque debite executioni demandandi, etiam invocato, si opus fuerit brachii sæcularis auxilia. Et cum aliis facultatibus, quæ aliis Episcopis Visitatoribus Apostolicis attribui consueverunt. Eo tamen adjecto, ut peractam Visitationem Sac. Congregationi referat, actaque omnia originalia probè obsignata, viaque secuta transmittat. 10. Junii 1627. apud Nicol. *in fosc. verb. Visitatio Apostolica num. 15.*

Ab